DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
16. december 1993 *

I sag C-307/91,

angående en anmodning, som Tribunal de paix de Luxembourg i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Association agricole Luxlait

mod

Victor Hendel,

at opnå en præjudiciel afgørelse navnlig vedrørende fortolkningen af artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. C. Moitinho de Almeida, og dommerne F. Grévisse og M. Zuleeg,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

* Processprog: fransk.

— Victor Hendel ved advokat Fernand Entringer, Luxembourg

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Dierk Boos og juridisk konsulent Gérard Rozet, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter mundtlig forhandling den 26. november 1992, hvorunder der er afgivet indlæg af sagsøgeren i hovedsagen og Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 3. februar 1993,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 24. september 1991 indgået til Domstolen den 29. november 1991 har Tribunal de paix de Luxembourg i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en retssag mellem Victor Hendel, der driver en landbrugsvirksomhed, og Association agricole Luxlait vedrørende beregning af tillægsafgift for det tilfælde, at en producent skifter opkøber i løbet af produktionsåret.

3 Indtil den 31. december 1985 leverede Victor Hendel, der er landmand i Storhertugdømmet Luxembourg, mælk fra sin bedrift til Association agricole Luxlait, som han var medlem af. Pr. 1. januar 1986 forlod han Luxlait og tilsluttede sig mejeriet Procola, som han siden har leveret til.

4 Den 30. januar 1990 anlagde Luxlait sag mod Victor Hendel ved Tribunal de paix de Luxembourg med påstand om betaling af 17 977 LFR, svarende til den tillægsafgift, som Luxlait har erlagt for perioden 1.april — 31. december 1985, fordi V. Hendel i denne periode havde overskredet sin leverancekvote. Victor Hendel har rejst indsigelse mod den tillægsafgift, som Luxlait vil vælte over på ham. Han finder, at overskridelsen af hans leverancer til Luxlait i løbet af de første ni måneder af produktionsåret 1985/86 skal udlignes af hans mindre leverancer til Procola i resten af produktionsåret, dvs. i perioden 1. januar — 31. marts 1986.

5 Da Tribunal de paix de Luxembourg fandt, at dens afgørelse var afhængig af, hvorledes de pågældende EF-regler fortolkes, har den udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal EF-rettens regler vedrørende mælkekvoter, nærmere bestemt artikel 7, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 857/84, forstås således, at producenten, såfremt han under en ordning med formel B skifter opkøber i løbet af mejeriproduktionsåret, råder over to selvstændige kvoter, som han er pligtig at overholde, og derfor også skal betale bøde to gange, eller kan han udligne en overskridelse af leverancen til den ene opkøber med en i forhold til kvoten tilsvarende mindre leverance til den anden opkøber, således at han kun skal betale bøde ved en overskridelse af hans samlede kvote, uanset hvorledes han har fordelt kvoten mellem de to opkøbere?«

6 Det bemærkes, at afgiftsordningen i henhold til artikel 5c, stk. 1, andet afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 804/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT 1968 I, s. 169), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 856/84 af 31. marts 1984 (EFT L 90, s. 10), er gennemført i hver region på medlemsstaternes område efter formel A (producentordningen)

eller formel B (opkøberordningen). Storhertugdømmet Luxembourg har valgt formel B.

7 Hvad nærmere angår hovedsagens faktiske omstændigheder, de relevante EF-bestemmelser, retsforhandlingernes forløb og de for Domstolen afgivne skriftlige indlæg henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

8 Det af Tribunal de paix de Luxembourg forelagte spørgsmål drejer sig i det væsentlige om, hvorledes den individuelle referencemængde i henhold til artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 857/84 skal fordeles mellem de to mejerier, når en producent skifter opkøber i løbet af et produktionsår, samt om de økonomiske virkninger af den af Domstolen valgte fordelingsmåde, såfremt den individuelle referencemængde overskrides.

9 Artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 857/84 bestemmer, at når en opkøber helt eller delvis træder i stedet for en anden eller flere andre opkøbere, fastsættes den ham tilkommende årlige referencemængde

»— for resten af den løbende periode på tolv måneder, ved helt eller delvis at tage hensyn til referencemængderne i forhold til det resterende tidsrum«.

10 Det fremgår af artikel 6, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1371/84 af 16. maj 1984 om gennemførelsesbestemmelserne for den tillægsafgift, der er omhandlet i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 (EFT L 132, s. 11), at opkøbernes referencemængde i forbindelse med formel B bl. a. reguleres for at tage hensyn til følgende »... d) de i artikel 7, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 857/84 omhandlede tilfælde, hvor en opkøber helt eller delvis træder i stedet for en anden eller flere andre opkøbere, herunder det tilfælde, hvor producenten skifter fra en opkøber til en anden«.

11 I dom af 25. november 1986 (forenede sager 201/85 og 202/85, Klensch, Sml. s. 3477) understregede Domstolen, at bestemmelserne i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 857/84 omfatter såvel den situation, hvor en opkøber helt eller delvis træder i stedet for en anden som det tilfælde, at producenten skifter opkøber på egen foranledning.

12 I Storhertugdømmet Luxembourg fortolkes artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 857/84 således, at den årlige referencemængde, som producenten individuelt er blevet tildelt af det mejeri, han først var tilsluttet, bliver fordelt mellem dette og de mejerier, som han efterfølgende tilslutter sig, i forhold til den del af det løbende produktionsår, han har været tilsluttet det enkelte mejeri.

13 Denne fortolkning kan, uanset at den umiddelbart synes at følge bogstavet i den pågældende EF-bestemmelse, ikke lægges til grund.

14 Det fremgår af dom af 10. juli 1991 (forenede sager C-90/90 og C-91/91, Neu, Sml. I, s. 3617), at det frie valg af kontrahent som mere specifikt udtryk for retten til fri erhvervsudøvelse, der hører til EF-rettens almindelige grundsætninger, ikke findes, såfremt en producent, der på eget initiativ skifter mejeri, må finde sig i at få nedsat sin individuelle referencemængde, mens referencemængden ikke nedsættes, hvis han forbliver hos samme mejeri.

15 Selv om den foreslåede fortolkning ikke formelt fører til en nedsættelse af den årlige referencemængde, indebærer den risiko for at komme en producent, som skifter mejeri i løbet af produktionsåret, til skade. Det følger nemlig af artikel 5c, stk. 1, andet afsnit, tredje led, i forordning nr. 804/68, som ændret ved forordning nr. 856/84, at det første mejeri kan vælte den tillægsafgift, som det påhviler mejeriet at betale, over på producenten, selv om denne, på grund af mindre leverancer til den anden opkøber, ikke overskrider sin årlige referencemængde.

16 Den løsning, som Victor Hendel har foreslået, hvorefter leveranceoverskridelsen i forhold til den første opkøber udlignes af en mindre leverance til den anden opkøber, uden hensyn til i hvilke tidsrum den pågældende producent har været tilsluttet de to opkøbere, kan heller ikke lægges til grund. Der henvises herved til Domstolens dom af 28. april 1988 (sag C-61/87, Thévénot, Sml. s. 2375), hvoraf det fremgår, at en udligning ved overskridelse af referencemængder under formel B (opkøberordningen) kun berører individuelle referencemængder for producenter, der er tilsluttet samme opkøber.

17 Det forholder sig på samme måde med Kommissionens forslag, hvorefter den individuelle mængde, som hver af opkøberne successivt skal tage i betragtning hos producenten, kan fastsættes på grundlag af det konkrete loft for de i løbet af de tre foregående produktionsår stedfundne leverancer. Denne løsning udelukker nemlig ikke den ovenfor nævnte risiko for, at det kommer en producent til skade, at han skifter mejeri.

18 Når en producent skifter opkøber, skal den individuelle referencemængde, som den tidligere opkøber har tildelt producenten for det løbende produktionsår, fordeles mellem den tidligere og den nuværende opkøber på en sådan måde, at den årlige referencemængde, der skal henføres til den første opkøber, er lig med den mælkemængde, den pågældende faktisk har fået leveret i perioden, mens den årlige referencemængde, der tilkommer den efterfølgende opkøber, omfatter den resterende mængde, dvs. forskellen mellem den årlige referencemængde og den leverede mængde mælk. Denne fordelingsmåde gør det nemlig muligt at forene princippet om frit valg af kontrahent med udligningsreglen, hvorefter der under formel B kun kan finde udligning sted mellem producenter, der er knyttet til samme opkøber.

19 Det af Tribunal de paix de Luxembourg forelagte spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 857/84, skal fortolkes således, at når der skiftes opkøber i løbet af produktionsåret, skal den individuelle referencemængde for producenten, som er tildelt af den første opkøber for det løbende produktionsår, fordeles mellem de successive opkøbere på en sådan måde, at den for den første opkøbers vedkommende svarer til de mængder, han faktisk har fået leveret, og for den anden opkøbers vedkommende til producentens årlige reference-

mængde fratrukket de mængder, som er leveret den første opkøber. Der foreligger derfor kun en overskridelse af den individuelle referencemængde, såfremt producenten, uanset om han har været tilsluttet den ene eller den anden opkøber, har haft en større produktion end den individuelle referencemængde, som han har fået tildelt for det løbende produktionsår.

Sagens omkostninger

20 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal de paix de Luxembourg ved dom af 24. september 1991, for ret:

Artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr.804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter skal fortolkes således, at når der skiftes opkøber i løbet af produktionsåret, skal den individuelle referencemængde for producenten, som er tildelt af den første opkøber for det løbende produktionsår, fordeles mellem de successive opkøbere på en sådan måde, at den for den første opkøbers vedkommende svarer til de mængder, han faktisk har fået leveret, og for den anden opkøbers vedkommende til producentens årlige referencemængde fratrukket de mængder, som er leveret den første opkøber. Der foreligger derfor kun en overskridelse af den individuelle referencemængde, såfremt producenten, uanset om han har været tilsluttet den ene eller den anden opkøber, har haft en større produktion end den individuelle referencemængde, som han har fået tildelt for det løbende produktionsår.

Moitinho de Almeida Grévisse Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1993.

J.-G. Giraud

Justitssekretær

J. C. Moitinho de Almeida

Formand for Tredje Afdeling